

$$\overline{AM} = \frac{1}{7}(-4; 5; 2), \text{ hay đường thẳng } d \text{ là } d: \frac{x+1}{-4} = \frac{y}{5} = \frac{z+1}{2}.$$

Bài 15. $d: \frac{x-1}{-1} = \frac{y+2}{1} = \frac{z}{2}, A(1; 4; 2), B(-1; 2; 4).$

1. Hình chiếu của A trên d là $H\left(-\frac{2}{3}; -\frac{1}{3}; \frac{10}{3}\right).$

Phương trình mặt phẳng cần tìm (P): $5x + 13y - 4z + 21 = 0.$

2. Gọi véc tơ pháp tuyến của (P) là $\vec{n}_{(P)}(a; b; c).$

$$\cos((P), (Oxy)) = \frac{|d|}{\sqrt{a^2 + (a-2c)^2 + c^2}} \leq \frac{1}{\sqrt{3}}.$$

Đẳng thức có khi (P): $x - y + z - 3 = 0.$

3. Gọi véc tơ pháp tuyến của (P) là $\vec{n}_{(P)}(a; b; c).$

$$\sin((P), Oy) = \frac{|a-2c|}{\sqrt{a^2 + (a-2c)^2 + c^2}} \leq \frac{\sqrt{30}}{6}.$$

Đẳng thức có khi (P): $x + 5y - 2z + 9 = 0.$

Vấn đề 2.

Bài 1

1. Ta có $\overline{AB} = (-3; -5; -1), \overline{AC} = (-1; -1; -3) \Rightarrow [\overline{AB}, \overline{AC}] = (14; -8; -2)$

Suy ra phương trình mặt phẳng (ABC) là: $7x - 4y - z - 1 = 0.$

2. Ta có

$$(\alpha) // (ABC) \Leftrightarrow \frac{2a+b}{7} = \frac{3a+2b}{-4} = \frac{-1}{-1} \neq \frac{1}{-1} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a+b=7 \\ 3a+2b=-4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a=18 \\ b=-29 \end{cases}$$

3. Gọi $E(x; y; z)$ là điểm thỏa mãn $2\overline{AE} + 4\overline{BE} - 3\overline{CE} = \vec{0}$ (*)

Vì $2\overline{AE} = (2x-4; 2y-6; 2z-2); 4\overline{BE} = (4x+4; 4y+8; 4z);$

$$-3\overline{CE} = (-3x+3; -3y+6; -3z-6)$$

Suy ra $2\overline{AE} + 4\overline{BE} - 3\overline{CE} = (3x+3; 3y+8; 3z-8)$

$$\text{Do đó (*)} \Leftrightarrow \begin{cases} 3x + 3 = 0 \\ 3y + 8 = 0 \\ 3z - 8 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -1 \\ y = -\frac{8}{3} \\ z = \frac{8}{3} \end{cases} \Rightarrow E\left(-1; -\frac{8}{3}; \frac{8}{3}\right).$$

$$\begin{aligned} \text{Khi đó: } S &= 2(\overline{EA} - \overline{EM})^2 + 4(\overline{EB} - \overline{EM})^2 - 3(\overline{EC} - \overline{EM})^2 \\ &= 3EM^2 + 2EA^2 + 4EB^2 - 3EC^2 + 2\overline{EM}(2\overline{AE} + 4\overline{BE} - 3\overline{CE}) \\ &= 3EM^2 + 2EA^2 + 4EB^2 - 3EC^2 \end{aligned}$$

Vì $2EA^2 + 4EB^2 - 3EC^2$ không đổi nên S nhỏ nhất $\Leftrightarrow EM$ nhỏ nhất $\Leftrightarrow M$ là hình chiếu của E lên mặt phẳng (β) .

Gọi $M(x; y; z)$, ta có: $\overline{EM} = \left(x + 1; y + \frac{8}{3}; z - \frac{8}{3}\right)$

Do $EM \perp (P) \Rightarrow \overline{EM} = k \cdot \vec{n}$ (Trong đó $\vec{n} = (3; 1; -1)$ là VTPT của (β))

$$\text{Suy ra } \begin{cases} x = 3k - 1 \\ y = k - \frac{8}{3} \\ z = -k + \frac{8}{3} \end{cases}.$$

Mặt khác

$$M \in (\beta) \Rightarrow 3(3k - 1) + \left(k - \frac{8}{3}\right) - \left(-k + \frac{8}{3}\right) + 1 = 0 \Leftrightarrow 11k - \frac{22}{3} = 0 \Leftrightarrow k = \frac{2}{3}$$

Vậy $M(1; -2; 2)$ là điểm cần tìm.

4. Gọi $K(x; y; z)$ là điểm thỏa mãn $3\overline{AK} - 5\overline{BK} + 7\overline{CK} = \vec{0}$ (**)

$$\text{Mà } 3\overline{AK} = (3x - 6; 3y - 9; 3z - 3); -5\overline{BK} = (-5x - 5; -5y - 10; -5z);$$

$$7\overline{CK} = (7x - 7; 7y - 14; 7z + 14)$$

$$\text{Suy ra (**)} \Leftrightarrow \begin{cases} 5x - 18 = 0 \\ 5y - 33 = 0 \\ 5z + 11 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{18}{5} \\ y = \frac{33}{5} \\ z = -\frac{11}{5} \end{cases} \Rightarrow K \left(\frac{18}{5}; \frac{33}{5}; -\frac{11}{5} \right).$$

Khi đó $P = 5|\overline{NK}| = 5NK$, suy ra P nhỏ nhất $\Leftrightarrow N$ là hình chiếu của K lên (γ)

Từ đó ta tìm được $N(3; 6; -2)$.

Bài 2

1. Gọi tọa độ điểm M là $M(x; y; z)$, ta có $\overline{AM}(x+2; y-3; z-1)$ và $\overline{BM}(x-5; y+2; z-7)$, $\overline{CM}(x-1; y-8; z+1)$ nên

$$MA^2 = (x+2)^2 + (y-3)^2 + (z-1)^2$$

$$MB^2 = (x-5)^2 + (y+2)^2 + (z-7)^2$$

$$MC^2 = (x-1)^2 + (y-8)^2 + (z+1)^2$$

Do đó đẳng thức $MA^2 + MB^2 = MC^2$ tương đương với

$$\begin{aligned} (x+2)^2 + (y-3)^2 + (z-1)^2 + (x-5)^2 + (y+2)^2 + (z-7)^2 \\ = (x-1)^2 + (y-8)^2 + (z+1)^2 \\ \Leftrightarrow x^2 + y^2 + z^2 - 4x + 14y - 18z + 26 = 0 \end{aligned}$$

Vậy tập hợp điểm M là mặt cầu tâm $I(2; -7; 9)$, bán kính $R = 6\sqrt{3}$.

2. Tương tự câu 1, ta có $\overline{AB}(7; -5; 6)$ nên

$$\overline{AM} + \overline{AB} = (x+9; y-8; z+5), \quad \overline{BM} + \overline{CM} = (2x-6; 2y-6; 2z-6)$$

$$\text{Nên } |\overline{AM} + \overline{AB}| = |\overline{BM} + \overline{CM}|$$

$$\Leftrightarrow (x+9)^2 + (y-8)^2 + (z+5)^2 = (2x-6)^2 + (2y-6)^2 + (2z-6)^2$$

$$\Leftrightarrow 3x^2 + 3y^2 + 3z^2 - 42x - 8y - 34z - 62 = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 + y^2 + z^2 - 14x - \frac{8}{3}y - \frac{34}{3}z - \frac{62}{3} = 0$$

Vậy tập hợp điểm M là mặt cầu tâm $I\left(7; \frac{4}{3}; \frac{17}{3}\right)$, bán kính $R = \frac{\sqrt{935}}{3}$.

Bài 3

1. Gọi trọng tâm của tam giác ABC là $G(1; 2; 2)$.

Khi đó $\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} = \vec{0}$ nên

$$\begin{aligned}MA^2 + MB^2 + MC^2 &= (\overrightarrow{MG} + \overrightarrow{GA})^2 + (\overrightarrow{MG} + \overrightarrow{GB})^2 + (\overrightarrow{MG} + \overrightarrow{GC})^2 \\ &= 3MG^2 + GA^2 + GB^2 + GC^2\end{aligned}$$

Do đó $MA^2 + MB^2 + MC^2$ đạt giá trị nhỏ nhất khi và chỉ khi MG nhỏ nhất, hay M là hình chiếu của G trên (P) .

Ta tìm được điểm $M(4; -1; 0)$ là điểm cần tìm.

2. Gọi $E(a; b; c)$ là điểm thỏa mãn $\overrightarrow{EA} + 2\overrightarrow{EB} - 4\overrightarrow{EC} = \vec{0}$, ta tìm được tọa độ điểm

$$E(7; -16; -7).$$

Ta có: $MA^2 + 2MB^2 - 4MC^2 = -MG^2 + GA^2 + 2GB^2 - 4GC^2$

Nên $MA^2 + 2MB^2 - 4MC^2$ lớn nhất khi M là hình chiếu của điểm E trên mặt phẳng (P) .

Tọa độ điểm M thỏa mãn hệ phương trình:

$$\begin{cases} \frac{x-7}{3} = \frac{y+16}{-3} = \frac{z+7}{-2} \\ 3x-3y-2z-15=0 \end{cases} \Rightarrow M\left(-\frac{25}{11}; -\frac{74}{11}; -\frac{9}{11}\right).$$

Bài 4 Vì điểm $M \in \Delta$ nên $M(1-t; -2+t; 2t), t \in \mathbb{R}$.

1. Ta có $\overrightarrow{MA}(t; 6-t; 2-2t), \overrightarrow{MB}(t-2; 4-t; 4-2t)$. Nên

$$\begin{aligned}T &= MA^2 + MB^2 = t^2 + (6-t)^2 + (2-2t)^2 + (t-2)^2 + (4-t)^2 + (4-2t)^2 \\ &= 12t^2 - 48t + 76 = 12(t-2)^2 + 28 \geq 28 \quad \forall t \in \mathbb{R}.\end{aligned}$$

Hay giá trị nhỏ nhất của $T = 28$ khi $t = 2$, hay $M(-1; 0; 4)$.

Vậy $M(-1; 0; 4)$ là điểm cần tìm

2. Ta có
 $\overrightarrow{OM} = (1-t; -2+t; 2t), \overrightarrow{AM} = (-t; t-6; 2t-2), \overrightarrow{BM} = (2-t; t-4; 2t-4).$

Do đó $\vec{w} = 3\overrightarrow{OM} + 2\overrightarrow{AM} - 4\overrightarrow{BM} = (-5-t; t-2; 2t+12).$

$$\begin{aligned} \text{Nên ta có } |\vec{w}| &= \sqrt{(-5-t)^2 + (t-2)^2 + (2t+12)^2} = \sqrt{6t^2 + 54t + 173} \\ &= \sqrt{6\left(t + \frac{3}{2}\right)^2 + \frac{319}{2}} \geq \frac{\sqrt{638}}{2} \quad \forall t \in \mathbb{R}. \end{aligned}$$

Vậy giá trị nhỏ nhất của $|3\overrightarrow{OM} + 2\overrightarrow{AM} - 4\overrightarrow{BM}|$ là $\frac{\sqrt{638}}{2}$, đạt được khi

$$M\left(\frac{5}{2}; -\frac{7}{2}; -3\right).$$

3. Ta có $\overrightarrow{AM}(-t; t-6; 2t-2), \overrightarrow{AB}(-2; -2; 2)$ nên

$$[\overrightarrow{AM}, \overrightarrow{AB}] = (6t-16; 4-2t; 4t-12).$$

Vì thể tích tam giác MAB là

$$\begin{aligned} S_{MAB} &= \frac{1}{2} |[\overrightarrow{AM}, \overrightarrow{AB}]| = \frac{1}{2} \sqrt{(6t-16)^2 + (4-2t)^2 + (4t-12)^2} \\ &= \frac{1}{2} \sqrt{56\left(t - \frac{19}{7}\right)^2 + \frac{24}{7}} \geq \frac{\sqrt{42}}{7} \end{aligned}$$

Vậy $S_{\Delta MAB}$ lớn nhất $\Leftrightarrow t = \frac{19}{7} \Rightarrow M\left(-\frac{12}{7}; \frac{5}{7}; \frac{38}{7}\right).$

Bài 5 $\overrightarrow{AB}(-5; 3; -8), \overrightarrow{BC}(7; 0; 2), \overrightarrow{CA}(-2; -3; 6).$

1. Ta có $\overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AC} = 47, \overrightarrow{BC} \cdot \overrightarrow{BA} = 51, \overrightarrow{CA} \cdot \overrightarrow{CB} = 2$ đều dương, nên tam giác ABC là tam giác nhọn.

2. Từ $M(t; t; t) \Rightarrow \overrightarrow{MA}(3-t; -2-t; 5-t)$ nên

$$\vec{u} = \overrightarrow{MA} + 2\overrightarrow{BC} = (24-t; -2-t; 11-t)$$

$$|\vec{u}| = \sqrt{(24-t)^2 + (2+t)^2 + (11-t)^2} = \sqrt{3(t-11)^2 + 338}$$

Giá trị nhỏ nhất của $|\overrightarrow{MA} + 3\overrightarrow{BC}|$ là $13\sqrt{2}$ khi $M(11;11;11)$.

3. Ta có $f(t) = 2MA^2 + MB^2 - 4MC^2 = -3t^2 + 24t - 18$.

Hay $f(t) = 30 - 3(t - 4)^2 \leq 30 \quad \forall t \in \mathbb{R}$.

Nên giá trị lớn nhất của $f(t)$ là 30, khi $M(4; 4; 4)$.

Bài 6.

1. Tọa độ của trọng tâm tam giác ABC là $G(2;4;3)$.

Gọi H là hình chiếu của G trên mặt phẳng (P) , khi đó $\overrightarrow{GH} = t \cdot \vec{n}_{(P)}$,

hay $\overrightarrow{GH} = (t; t; t) \Rightarrow H(2+t; 4+t; 3+t)$.

Mặt khác, điểm H thuộc mặt phẳng (P) nên

$$(2+t) + (4+t) + (3+t) - 3 = 0 \Leftrightarrow 3t + 6 = 0 \Leftrightarrow t = -2.$$

Vậy tọa độ hình chiếu của G trên mặt phẳng (P) là $H(0;2;1)$.

2. Điểm G' đối xứng với G qua mặt phẳng (P) khi và chỉ khi H là trung điểm của GG' , nên

$$\begin{cases} x_G + x_{G'} = 2x_H \\ y_G + y_{G'} = 2y_H \\ z_G + z_{G'} = 2z_H \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_{G'} = 2x_H - x_G \\ y_{G'} = 2y_H - y_G \\ z_{G'} = 2z_H - z_G \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_{G'} = -2 \\ y_{G'} = 0 \\ z_{G'} = -1 \end{cases} \Rightarrow G'(-2; 0; -1).$$

Vậy tọa độ điểm G' là $G'(-2; 0; -1)$.

3. Vì G là trọng tâm tam giác ABC nên $\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} = \vec{0}$.

Ta có $MA^2 = \overrightarrow{MA}^2 = (\overrightarrow{MG} + \overrightarrow{GA})^2 = MG^2 + 2\overrightarrow{MG} \cdot \overrightarrow{GA} + GA^2$.

Tương tự $MB^2 = MG^2 + 2\overrightarrow{MG} \cdot \overrightarrow{GB} + GB^2$, $MC^2 = MG^2 + 2\overrightarrow{MG} \cdot \overrightarrow{GC} + GC^2$.

$$\begin{aligned} \text{Do đó } T &= 3MG^2 + 2\overrightarrow{MG}(\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC}) + GA^2 + GB^2 + GC^2 \\ &= 3MG^2 + GA^2 + GB^2 + GC^2. \end{aligned}$$

Vì thế, biểu thức T đạt giá trị nhỏ nhất khi và chỉ khi MG nhỏ nhất, hay M là hình chiếu của điểm G trên mặt phẳng ABC .

Tọa độ điểm M cần tìm là $M \equiv H(0; 2; 1)$.

Bài 7. Vì điểm $M \in \Delta$ nên $M(-1+t; 1-2t; 2t), t \in \mathbb{R}$.

1. Ta có $\overrightarrow{MA}(2-t; 2t-1; -1-2t)$ và

$\overrightarrow{MB}(1-t; 1+2t; 3-2t)$, $\overrightarrow{MC}(-t; -2t; 1-2t)$

$$\Rightarrow T = MA^2 + 2MB^2 - 4MC^2$$

$$= -9t^2 - 8t + 24 = -\left(3t + \frac{4}{3}\right)^2 + \frac{232}{9} \geq \frac{232}{9} \quad \forall t \in \mathbb{R}.$$

Giá trị nhỏ nhất của $T = \frac{232}{9}$ khi $t = -\frac{4}{3}$, hay $M\left(-\frac{13}{9}; \frac{17}{9}; -\frac{8}{9}\right)$.

Vậy điểm M cần tìm là $M\left(-\frac{13}{9}; \frac{17}{9}; -\frac{8}{9}\right)$.

2. Ta có $\overrightarrow{BC}(-1; -1; -2)$ nên $\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{BC} = (t - 3; -2t; 2t - 1)$.

$$\begin{aligned} \text{Vì vậy } |\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{BC}| &= \sqrt{(t - 3)^2 + (-2t)^2 + (2t - 1)^2} \\ &= \sqrt{9t^2 - 10t + 10} = \sqrt{\left(3t - \frac{5}{3}\right)^2 + \frac{65}{9}} \geq \frac{\sqrt{65}}{3} \quad \forall t \in \mathbb{R}. \end{aligned}$$

Do đó giá trị nhỏ nhất của $|\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{BC}|$ là $\frac{\sqrt{65}}{3}$, đạt được khi điểm

M có tọa độ $M\left(-\frac{4}{9}; -\frac{1}{9}; \frac{10}{9}\right)$.

Bài 8.

1. Δ_m qua $A(1; 0; -2)$ và véc tơ chỉ phương $\vec{u}_{\Delta_m}(2; 1 - m; m)$.

Ta có $\overrightarrow{OA}(1; 0; -2)$ nên $[\overrightarrow{OA}, \vec{u}_{\Delta_m}] = (2 - 2m; -4 - m; 1 - m)$.

Khoảng cách từ gốc tọa độ đến Δ_m là

$$d(O, \Delta_m) = \frac{|[\overrightarrow{OA}, \vec{u}_{\Delta_m}]|}{|\vec{u}_{\Delta_m}|} = \frac{\sqrt{6m^2 - 2m + 21}}{\sqrt{2m^2 - 2m + 5}}.$$

Giá trị lớn nhất của $d(O, \Delta_m)$ bằng $\sqrt{5}$ khi $m = 1$.

Giá trị nhỏ nhất của $d(O, \Delta_m)$ bằng $\frac{5}{3}$ khi $m = -4$.

2. Góc giữa đường thẳng Δ_m và mặt phẳng (yOz) là

$$\sin(\Delta_m, (xOy)) = |\cos(\vec{u}_{\Delta_m}, \vec{n}_{(xOy)})| = \frac{|m|}{\sqrt{2m^2 - 2m + 5}}.$$

Giá trị lớn nhất cần tìm là $\arcsin \frac{\sqrt{5}}{3}$ khi $m = 5$.

3. Oy qua O và có $\vec{u}_{Oy}(0; 1; 0)$.

$$\text{Ta có } [\vec{u}_{Oy}, \vec{u}_{\Delta_m}] = (m; 0; -2). \text{ Vì thế } d(Oy, \Delta_m) = \frac{|m + 4|}{\sqrt{m^2 + 4}} \leq \sqrt{5}.$$

Khoảng cách giữa Δ_m và trục Oy lớn nhất bằng $\sqrt{5}$ khi $m = 1$.